

SOBOTA 22.09.18

WYKŁAD 9.35 – 10.25 sala 120

TSTA - O

Nauczyciel i Superwizor Analizy Transakcyjnej w dziedzinie

ORGANIZACJI

Lynda Tongue

Ścieżka do autonomii i „stawanie się człowiekiem”!

AT jest zachodnim konstruktem- strukturą koncepcji, które stosuję w kontekście organizacji. Zawsze byłam bardzo jawna w tym jak stosuję AT, ucząc głównych konceptów liderów, specjalistów, członków grup, trenerów i coachów, w publicznym, prywatnym i charytatywnym sektorze, przez prawie 20 lat. Wierzę, że AT daje osobie możliwość zyskania wglądu co się z nią dzieje na poziomie intrapsychoicznym, oraz co dzieje się z ludźmi w relacjach, w małych i dużych grupach.

Mam bardzo aktywną praktykę doradczą w zakresie uczenia i rozwoju, którą zbudowałam począwszy od 1991r i spotkałam mnóstwo kompetentnych ludzi z małą pewnością siebie, mnóstwo zestresowanych osób, nie posiadających sposobów radzenia sobie, i więcej niż kilka wypalonych, które straciły nadzieję na odzyskanie kierunku w życiu.

Obecnie piszę dużą pracę z badań pod roboczym tytułem: zastosowanie metod badania w działaniu dla określenia efektywności AT w zakresie wspierania liderów w zapewnianiu „dobrze prowadzonego” środowiska dla kadr i użytkowników usług - i chciałabym podzielić się z wami niektórymi wynikami w moim wystąpieniu.

WYKŁAD 10.30 – 11.10 sala 120

Prof. AJD dr hab. **Jarosław Jagieło**

Polska

EDUKACJA

***Ethos*, *Pathos* i *Philia*, czyli Trzej Muszkieterowie celów w edukacyjnej analizie transakcyjnej**

Pojęcia *Ethos*, *Pathos* i *Philia* zostaną przedstawione w sposób metaforyczny - podobnie jak *Atos*, *Portos* i *Aramis* będący wojownikami o dobrą sprawę w powieści Aleksandra Dumasa - jako cele wychowania w perspektywie edukacyjnej analizy transakcyjnej. W dziedzinie tej dostrzegalny jest brak refleksji o charakterze teleologii pedagogicznej. Prezentowane wystąpienie pragnie w jakimś zakresie tę lukę wypełnić.

W typowy sposób na teleologię pedagogiczną składa się stanowienie tzw. ideału wychowania, celów i wynikających stąd zadań.

Wydaje się, że podstawowe doktrynalne założenia AT oraz model Zintegrowanej Osobowości są w stanie wyznaczać taki ideał. Z kolei składające się na ten model składowe, takie jak *Ethos* i *Pathos*, mogą stanowić przekonujące cele wychowania. Trzeci element tej układanki, jakim jest *Philia*, został wyodrębniony przez autora jako wyraz integracji przepracowanych relacji między strukturalnym stanem Ja-Rodzic a stanem Ja-Dziecko w zakresie możliwości budowania przywiązania oraz pozytywnych relacji społecznych (stąd termin: afiliacja). *Philia* – jako pojęcie dotąd nieobecne w AT - byłaby najbliższa znaczeniowo zobowiązującym i odpowiedzialnym relacjom przyjacielskim. Charakteryzowałaby się połączeniem intymności z zaangażowaniem, a zobowiązania z decyzją trwania relacji. Są one bowiem, jak wiadomo, konsekwencją najwcześniejszych emocjonalnych doświadczeń relacji dziecka z rodzicami.

W literaturze przedmiotu obecne są różne koncepcje integracji stanu Ja-Dorosły np. Muriel James i Dorothy Jongeward (1994); czy Susannah Temple (1999). Autor przedstawia własny model integracji strukturalnych stanów Ja. Z powstających w ten sposób celów wychowania można wyprowadzić dążenia do harmonijnego kształtowania poszczególnych rodzajów inteligencji. Z *Ethosu* – inteligencję moralną (IM), z *Pathosu* – inteligencję emocjonalną (IE), z kolei z *Philii* – inteligencję społeczną (IS). Wspomniane cele wskazują również na cechy, które postuluje się w wielu systemach wychowania np. *Ethos* – życzliwość, szczerłość, wierność... itd., *Pathos* – empatia, współczucie, samokontrola... itd., z kolei *Philia* – zażyłość, serdeczność, intymność ... itd. Prezentowany model mieści się w pedagogicznym postulatcie i często formułowanym dążeniu do zrównoważonego rozwoju wychowawczego (Kozerska, 2016).

Bibliografia:

James, M., Jongeward, D. (1994). *Narodzić się, by wygrać. Analiza transakcyjna na co dzień*. Poznań: Dom Wydawniczy REBIS s. 145.

Kozerska, A. (2016). Zrównoważony rozwój. W: A., Kozerska (red.) *Podstawy edukacji*. Częstochowa: Wydawnictwo AJD tom. 9

Temple, S. (1999). Functional Fluency for Educational Transactional Analysts. *Transactional Analysis Journal*, 29, 3, p.165

WYKŁAD 11.30 – 12.20 sala 120

TSTA - P

Nauczyciel i Superwizor Analizy Transakcyjnej w dziedzinie

PSYCHOTERAPII

Yves Verdier

Francja

„Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu” - spójność i różnorodność

Eric Berne, lekarz psychiatra, kształcił się w zakresie psychoanalizy, kiedy stworzył Analizę Transakcyjną (Berne, 1961).

Poddawał swój model ewolucji przez całą swoją karierę. Jego uczniowie (następcy) kontynuowali jego dzieło i w oparciu o jego wkład tworzyli nowe modele. Ten proces trwa do dziś, jest żywy oraz wzbogacający dla AT, ale jednocześnie czasem bywa powodem sporów.

Jeżeli odniesiemy się do podstawowych założeń analizy transakcyjnej postulowanych przez Erica Berne'a (1961), czyli autonomii i wzajemnego szacunku (pozycja OK- OK) – różne nurty czy szkoły będą stanowić element wzbogacający dla każdego praktyka AT oraz przygodę relacyjną, jak to opisał Jose Gregoire (2007).

William Cornell (1995) przedstawił ewolucję teorii transakcyjnej, a w szczególności teorii skryptu jako wzrostu będącego źródłem siły.

Ta różnorodność teorii, często powiązanych z teoriami z innych nurtów, jest bogactwem analizy transakcyjnej (Novellino, 1985).

Bibliografia:

Berne, E. (1961). *Transactional Analysis in Psychothérapie*. New York: Grove Press

Cornell, W., F. (1988). Life script theory: A Critical Review from a Developmental Perspective. *Transactional Analysis Journal*, 18, 4, p. 270 - 282

Gregoire, J. (2007). *Les orientations récentes de l'Analyse Transactionnelle*. [The Recent Orientations of Transactional Analysis]. Lyon, France: Les Editions d' Analyse Transactionnelle

Novellino, M. (1985). Redecision analysis of transference: a TA approach to transference neurosis. *Transactional Analysis Journal*, 15,3, p. 202 – 206

Uroczyste wręczenie MEDALI PTAT 12.25 – 13.05 sala 120

Prezes PTAT

PTSTA – P Tymczasowy Nauczyciel i Superwizor Analizy Transakcyjnej

Alicja Smelkowska

Polska

Uroczyste wręczenie medali PTAT

WARSZTAT 14.35 – 16.05 sala 132

PTSTA - P

Nauczyciel i Superwizor Analizy Transakcyjnej w kontrakcie z EATA w dziedzinie

PSYCHOTERAPII

Anna Frączek

Jak rozpoznać przeniesienie i przeciwprzeniesienie erotyczne i seksualne w relacji terapeutycznej?

Seksualność pacjentów, jej różne przejawy i oblicza, są ważnymi aspektami diagnozy i psychoterapii (Sills, Hargaden 2002). W 1915 roku Freud pisał o różnych przejawach miłości pacjenta do terapeuty wskazując, że mają one istotne znaczenie diagnostyczne oraz stanowią o skuteczności leczenia. Informacje o przejawach miłości i seksualności pochodzą nie tylko z wywiadu klinicznego, ale ich źródłem, na co wskazują współczesne szkoły psychoterapii, są treści ujawniane w relacji pacjenta z terapeutą, w przeniesieniu i przeciwprzeniesieniu.

Pierwszym celem warsztatu jest pokazanie materiału klinicznego na podstawie, którego uczestnicy będą mieli możliwość zapoznać się z trzema rodzajami przeniesienia u pacjenta - nieerotyczną miłością przeniesieniową, erotyczną i erotyzowaną miłością przeniesieniową oraz przeniesieniem perwersyjnym oraz dwoma rodzajami przeciwprzeniesienia u terapeuty - nieerotycznym i erotyzowanym. Uczestnicy otrzymają informacje dotyczące różnicowania tych przeniesień i przeciwprzeniesień.

Drugim celem jest pokazanie budowania adekwatnych operacji terapeutycznych lub transakcji empatycznych w procesie terapii na podstawie rozpoznanego typu przeniesienia pacjenta oraz na podstawie analizy przeciwprzeniesienia miłosnego u terapeuty. Sposoby interweniowania zostaną odniesione do kryteriów wyboru rodzaju ochrony, mocy i przyzwoleń (3P) (Crossman, 1966 za: Tudor, 2016) dla pacjenta i terapeuty.

Dyskutowane kwestie będą odnoszone do zasad etycznych, w kontekście typów kontraktów w pracy psychoterapeutycznej związanej z seksualnością w relacji psychoterapeutycznej.

Bibliografia:

- Freud., Z. (1915/2007). *Psychologia nieświadomości*. Warszawa: Wydawnictwo KR
Hargaden, H., Sills, Ch. (2002). *Transactional Analysis. A Relational Perspective*. New York, Canada: Routledge
Tudor, K. (2016). Permission, Protection, and Potency: The Three Ps Reconsidered. *Transactional Analysis Journal*, 45 (I), p. 50 - 62.

WARSZTAT 14.35 – 16.05 sala 133

PTSTA - O

Nauczyciel i Superwizor Analizy Transakcyjnej w kontrakcie z EATA w dziedzinie

ORGANIZACJI

Joanna Gosk

Polska

Style przywództwa a autonomia pracowników

Celem pracy analityka transakcyjnego pracującego z organizacjami jest z jednej strony zwiększanie ich efektywności, a z drugiej wzmacnianie autonomii (Stewart, Joines, 1987) pracowników.

Pracując w lub dla organizacji warto zadać kilka kluczowych pytań, na które odpowiemy podczas warsztatu:

Czy środowisko zawodowe może wpływać na autonomię jednostki?

W jakim stopniu problemy współczesnych organizacji, takie jak brak samodzielności części pracowników, niebranie odpowiedzialności i trudność w rozwiązywaniu problemów, ma związek z autonomią w ujęciu Erica Berne'a (1964)?

Jaki styl przywództwa wydaje się najskuteczniejszy, w kontekście autonomii?

Celami warsztatu są:

- analiza i pobudzenie dyskusji nad pojęciem autonomii w odniesieniu do organizacji;
- przyjrzenie się przywództwu w perspektywie analizy transakcyjnej (Berne, 1974 i Fox, 1975);
- poznanie typów siły i stylów przywództwa (Krausz, 1986);
- wypracowanie kluczowych wniosków na temat związku stylu przywództwa z autonomią pracowników.

Warsztat ma jednocześnie pobudzać do refleksji i dawać praktyczne wskazówki dla osób pracujących dla lub z organizacjami.

Bibliografia:

Berne, E. (1974). *The structure and dynamics of organisations and groups*. New York: Grove Press 55, 79, p. 220-227.

Berne, E. (1964). *Games People Play*. New York: Grove Press

Krausz, R. (1986). Power and Leadership in Organizations. *Transactional Analysis Journal*. 16, 2, p.85-94

Fox, E., M. (1975). Eric Berne's Theory of Organizations. *Transactional Analysis Journal*. 5, 4, p.348-353

Stewart, I., Joines, V. (1987) *TA Today. A New introduction to transactional analysis*. Lifespace Publishing

WARSZTAT 14.35 – 16.05 sala 134

Praktyk Analizy Transakcyjnej w dziedzinie

PORADNICTWA

Peter Jusik

Polska

Kim jesteś naprawdę w rolach prywatnych i zawodowych?

Wszystkie osoby posiadają system wartości osobistych i zawodowych. Nie zawsze są one jednak w pełni uświadomione. Warsztaty „Kim jesteś naprawdę w rolach prywatnych i zawodowych?” to zaproszenie, aby uczestnicy określili, co jest najważniejsze w ich życiu.

Zdefiniowanie jasnych i przejrzystych wartości w rolach prywatnych i zawodowych jest początkiem wyznaczenia celów życiowych (Seiwert, Küstenmacher, Nacht, 2009). To droga do świadomego decydowania o własnym życiu i karierze zawodowej zgodnej z osobistymi oczekiwaniami.

Interaktywny charakter warsztatów oparty na teorii roli wg Schmid'a (2008) pozwala dzięki ćwiczeniom, dyskusji oraz pracy w parach na zrozumienie zachowania jednostki w różnych rolach.

Problemy w relacjach często wynikają z braku świadomości roli oraz niejasnych granic pomiędzy różnymi rolami. Coaching oparty o teorię roli ma na celu uświadomienie uczestnikom poszczególnych komponentów roli (zestawu uczuć, myśli, zachowań wraz z systemem relacji oraz perspektywą na rzeczywistość).

Warsztaty pozwolą również na zdobycie kompetencji rozróżnienia ról w zależności od wymagań sytuacji i wzmocnienie świadomości uczestników odnośnie ich ról poprzez pryzmat wartości osobistych i zawodowych.

Bibliografia:

Schmid, B. (1994). Transactional analysis and social roles. In: G. Mohr & T. Steinert (Eds.), *Growth and change for organizations: Transactional analysis new developments 1995-2006* (pp. 32-61). Pleasanton, CA:

International Transactional Analysis Association.

Schmid, B. (2008). The Role Concept of Transactional Analysis and other Approaches to Personality, Encounter, and Cocreativity for All Professional Fields. *Transactional Analysis Journal*. 38(1), 17-30.

Seiwert, L., J., Küstenmacher, W., T., Nacht, R. (2009). *Śpiesz się powoli: Więcej czasu w zwariowanym świecie*.

Katowice: Wydawnictwo KOS

WARSZTAT 14.35 – 16.05 sala 136

Praktyk Analizy Transakcyjnej w dziedzinie

PSYCHOTERAPII

Susan Eccles

Wielka Brytania

Rozumienie gier i ukrytych transakcji, procesy nieświadome w AT. Dlaczego to wszystko ma znaczenie?

Celem tego warsztatu jest dostarczenie refleksji i wglądu na temat tego jak ludzie myślą o ukrytych psychologicznych pobudkach i jak są one powiązane z analizą transakcyjną.

Zamysł pracy polega na przyjrzeniu się koncepcjom analizy transakcyjnej takim jak gry (Berne, 1964) czy transakcje (Stewart, Joines, 1987) i zgłębianiu jak nieświadome procesy mogą być rozgrywane jako ukryte motywy w komunikacji, zarówno z samymi sobą, jak i z innymi.

Uczestnicy warsztatu nabiorą jaśniejszego pojęcia o nieświadomych procesach własnych oraz klientów, a także o ich znaczeniu we własnej kulturze. Będą mogli odpowiedzieć sobie na pytanie, jaki wpływ mają procesy nieświadome na nich samych oraz ich klientów, a także jak są one rozumiane w ujęciu analizy transakcyjnej.

Będzie również możliwość analizy różnych przykładów transakcji i gier. Uczestnicy będą mogli eksplorować ukryte motywy i dynamikę własnych procesów w transakcjach i grach w ćwiczeniach w małych grupach i w dużej grupie, aby dociec, dlaczego wszystkie te kwestie są ważne i mają znaczenie - albo nie.

Bibliografia:

Stewart, I. Joines, V. (1987). *TA Today*. Nottingham: Lifespace

Berne, E. (1964). *Games People Play*. New York: Grove Press

WARSZTAT 14.35 – 16.05 sala 137

Praktyk Analizy Transakcyjnej w dziedzinie

ORGANIZACJI

Anna Dyl

Polska

Diagnoza organizacji za pomocą modelu 5 Poziomów Logicznych - narzędzie i zastosowania

Celem warsztatu jest przekazanie uczestnikom kluczowych informacji na temat modelu 5 Poziomów Logicznych (Moreau, 2012). Jest to narzędzie służące analizie organizacji na kilku płaszczyznach. Dzięki temu możliwe jest przeanalizowanie procesów lub trudności z wielu perspektyw i nazwanie ich językiem analizy transakcyjnej.

Spojrzenie na organizację przez pryzmat konstruktów analizy transakcyjnej (np. nierozpoznań, pozycji życiowych, zachowań pasywnych lub innych) pozwala na dobranie narzędzi do rozwiązania zaobserwowanych problemów (Stewart, Joines, 2016 i Berne, 1974).

Model pomaga również dostrzec zależności pomiędzy zjawiskami i wyczerpująco odpowiedzieć na pytanie o ich przyczyny (np. z czego wynika problem braku samodzielności pracowników).

Podczas warsztatu zaprezentowana zostanie koncepcja 5 Poziomów Logicznych oraz wybrane sposoby jej zastosowania w biznesie. Praktyczny wymiar modelu zostanie przećwiczony przez uczestników na bazie studium przypadku. Uczestnicy będą mogli przeanalizować opisaną organizację na każdym z pięciu omawianych poziomów i będą mogli wypracować własne hipotezy diagnostyczne.

Bibliografia:

Moreau, J. (2012). *Prezentacja 5 poziomów analizy i działania nakierowanych na rozwój efektywności*.

Materiały niepublikowane

Berne, E. (1974). *The structure and dynamics of organisations and group*. New York: Oxford University Press

Stewart, I., Joines V. (2016). *Analiza Transakcyjna Dzisiaj*. Poznań: Rebis

14.35 – 16.05 WYKŁADY sala 138

Moderator sesji wykładowej PTSTA – P Alicja Smelkowska

Praktyk Analizy Transakcyjnej w dziedzinie

PSYCHOTERAPII

Elżbieta Jasnosik

Polska

Zastosowanie analizy transakcyjnej w projektowaniu i realizacji programów resocjalizacji (20 min)

Prowadzenie lub współprowadzenie programów resocjalizacji sprzyjających readaptacji społecznej – jednej z metod oddziaływań penitencjarnych – należy do obowiązków psychologa w zakładzie karnym. Zakres oddziaływań oraz schemat programu są jasno określone w przepisach wykonawczych. W jednostkach penitencjarnych w pierwszej kolejności realizuje się programy resocjalizacji z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy, a także przeciwdziałania uzależnieniom (Dz. U. Nr90, poz. 557, z późn.zm.). Programy zwykle realizowane są w formie zajęć edukacyjnych. Metody wykorzystywane w trakcie zajęć należą do decyzji osób prowadzących i są wypadkową ich kompetencji oraz doświadczeń.

Za zastosowaniem koncepcji analizy transakcyjnej do wyjaśniania mechanizmów zachowań, grupie docelowej jaką są recydywiści penitencjarni, przemawia jasność i intuicyjność podstawowych pojęć. Wykorzystanie modelu funkcjonalnego (Steward, Joines, 2016) w analizowaniu relacji z przełożonymi oraz wyjaśnianiu przyczyn pojawiających się konfliktów ze współosadzonymi spotyka się ze zrozumieniem oraz zainteresowaniem osadzonych uczestniczących w zajęciach.

Mimo pozytywnego odbioru w trakcie zajęć, widoczny jest brak pozytywnych długofalowych efektów prowadzonych oddziaływań, na co wskazuje ilość i rodzaj przekroczeń dokonywanych przez absolwentów w/w programów, zakres faktycznie zapamiętanych treści czy charakter zachowań agresywnych w pozostałej do odbycia części kary pozbawienia wolności.

W związku z powyższym dokonałam analizy przyczyn wymienionych niepowodzeń w oparciu o koncepcję analizy transakcyjnej oraz zaprojektowałam program resocjalizacji uwzględniając pojawiające się w dotychczasowej pracy trudności (por. Berne, 2008).

Wystąpienie będzie obejmowało zasady konstruowania programów resocjalizacji na przykładzie programu z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy, diagnozę grupy docelowej oraz efekty programu resocjalizacji skonstruowanego z wykorzystaniem analizy transakcyjnej.

Bibliografia:

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. – kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn.zm.)
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 2003 w sprawie sposobów prowadzenia oddziaływań penitencjarnych w zakładach karnych i aresztach śledczych. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 kwietnia 2005r. w sprawie Funduszu pomocy postpenitencjarnej. Zarządzenie nr19/16 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 14 kwietnia 2016r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia i organizacji pracy penitencjarnej oraz zakresów czynności funkcjonariuszy i pracowników działów penitencjarnych i terapeutycznych oraz oddziałów penitencjarnych
Berne, E. (2008). *Dzień dobry i co dalej?* Poznań: Rebis
Steward I., Joines V. (2016). *Analiza Transakcyjna Dzisiaj*. Poznań: Rebis

14.35 – 16.05 WYKŁAD sala 138

(20 min)

Praktyk Analizy Transakcyjnej w dziedzinie

PORADNICTWA I PSYCHOTERAPII

Filip Zaręba

Polska

Koncepcje Analizy Transakcyjnej w praktyce poradnictwa zawodowego

Poradnictwo zawodowe jest profesjonalnym działaniem na rzecz drugiego człowieka znajdującego się w trudnej sytuacji zawodowej. Zmienność trendów na rynku pracy wymusza na jednostce szybkie reakcje i elastyczność. Specjaliści zajmujący się zawodowym obszarem życia jednostki powinni nieustannie poszukiwać nowej wiedzy, narzędzi wspierających ich warsztat pracy. Analiza transakcyjna dostarcza wielu ciekawych koncepcji, które z powodzeniem można zastosować w praktyce doradcy zawodowego. Celem wykładu jest wskazanie możliwości zastosowania elementów analizy transakcyjnej w poradnictwie zawodowym.

Współczesne poradnictwo zawodowe kieruje swoją uwagę na jednostkę oraz jej kontekst społeczny, wskazując tym samym, że środowisko jest istotnym elementem, planowania ścieżki zawodowej. Jak pisze Augustyn Bańka (2007), nowoczesnym kryterium dojrzałości kariery jest siła koniunkcji dwóch tendencji – tj. inicjatywy rozwoju osobistego oraz siły inicjatywy w monitorowaniu przestrzeni publicznej środowiska społecznego i zawodowego. Autor (ibidem) zwraca uwagę na fakt, że tożsamość jednostki tworzona jest z wielu różnych elementów, które są elastycznie dobierane w zależności od jej możliwości, umiejętności itp. oraz od okoliczności. Dlatego też wspierając ludzi w rozwoju zawodowym nie można ograniczać się do poszukiwania odpowiedzi dotyczącej tylko samej jednostki, należy pytać o kontekst i znaczenia (Peavy, 2014).

Analiza transakcyjna daje narzędzia, dzięki którym klient w relacji z doradcą będzie miał możliwość poszerzenia swojej świadomości i większego rozumienia przebiegu procesu komunikacji. Daje również poczucie bezpieczeństwa za pomocną wprowadzonych ram oraz ustalonego kontraktu (Steward, Joines, 2016). Aktywność zawodowa w dużej mierze oparta jest na relacjach z innymi. Przekazanie wiedzy na temat podstawowych koncepcji analizy transakcyjnej pozwala z większą świadomością poruszać się po nieprzewidywalnym świecie relacji międzyludzkich.

Bibliografia:

Bańka, A. (2007). *Psychologiczne doradztwo karier*. Poznań: SPiA

Peavy, R., V. (2014). *Poradnictwo socjodynamiczne. Praktyczne podejście do nadawania znaczeń*. Bielsko Biała: www.teatrgrodzki.pl

Steward I., Joines V. (2016). *Analiza transakcyjna dzisiaj*. Poznań: Rebis

14.35 – 16.05 WYKŁAD sala 138

(20 min)

Praktyk Analizy Transakcyjnej w dziedzinie

ORGANIZACJI

Katarzyna Balcerkiewicz

Polska

Praca jako analityk transakcyjny – kim jest konsultant ds. rozwoju organizacji w rozumieniu AT

W intensywnie rozwijających się społeczeństwach, których rozwój oparty jest o wiedzę i doświadczenie, uprawiane zawody nabierają istotnego znaczenia (Dick, 2016).

Odchodzą w zapomnienie niektóre kompetencje i pojawiają się nowe. Dwadzieścia lat temu w Polsce szukaliśmy odpowiedzi na pytanie kim jest trener umiejętności miękkich, dziś swojej definicji domaga się zawód konsultanta ds. rozwoju organizacji (EATA Training and Examination Handbook).

Niejednoznaczność w tym obszarze oznacza, że klienci mają trudności w otrzymaniu rzetelnego wsparcia, a doradcy i konsultanci w rozwinięciu swojej tożsamości zawodowej (Mieg, 2016) – czyli również swojej autonomii i skuteczności (Schmid, 1988).

Wystąpienie będzie prezentować odpowiedzi na następujące pytania:

- Czy "bycie analitykiem transakcyjnym" można traktować jako zawód?
- Kim w rozumieniu EATA jest analityk transakcyjny w dziedzinie organizacji – czyli popularny konsultant?
- Co oznacza przyjęcie kryteriów oceny pracy analityka transakcyjnego w dziedzinie organizacji na poziomie instytucjonalnym?
- Co to oznacza na poziomie indywidualnym?

Bibliografia:

Dick, M. (2016). Professionsentwicklung als Forschungs- und Handlungsfeld. In: Dick, M., Marotzki, W. & Mieg, H. (Hrsg.) *Handbuch Professionsentwicklung*. Bad Heilbrunn: Verlag Julius Klinkhardt. p. 9-24.

EATA Training and Examination Handbook. <https://www.eatanews.org/training-manuals-and-supplements/>

Mieg, H., A. (2016). Profession: Begriffe, Merkmale, gesellschaftliche Bedeutung. In: Dick, M., Marotzki, W. & Mieg, H. (Hrsg.) (2016). *Handbuch Professionsentwicklung*. Bad Heilbrunn: Verlag Julius Klinkhardt. p. 27-40.

Schmid, B. (1988) The Toblerone Model of Competence for transactional analysis, EATA newsletter. (German 1990 ZTA 7/1). [http://www.systemische-](http://www.systemische-professionalitaet.de/isbweb/component/option,com_docman/task,doc_view/gid,592/)

[professionalitaet.de/isbweb/component/option,com_docman/task,doc_view/gid,592/](http://www.systemische-professionalitaet.de/isbweb/component/option,com_docman/task,doc_view/gid,592/)

14.35 – 16.05 WYKŁAD sala 138

(20 min)

PTSTA – P Nauczyciel i Superwizor Analizy Transakcyjnej w kontrakcie z EATA w dziedzinie

PSYCHOTERAPII

Alicja Smelkowska

Polska

Superwizja w AT – spotkanie z Dorosłym czy Rodzicem

W Polskiej praktyce superwizyjnej, w większości szkół psychoterapeutycznych, superwizja jest doświadczeniem trudnym i obciążającym dla superwizowanego. Ten fakt stawia przed nami pytanie: Co sprawia, że fachowcy przeżywają tak wiele napięcia w obliczu innego fachowca, który ma im pomóc? Wydaje się, że można postawić tezę, iż superwizja uaktywnia zarówno skrypt szkolny jak i drivery „Staraj się” i „Bądź doskonały”. Wynika to prawdopodobnie ze specyfiki superwizji, opartej na używaniu przez superwizora Rodzica oceniającego poprawność interwencji czy diagnozy.

Propozycja AT w zakresie superwizji ogranicza te niepożądane reakcje poprzez użycie Rodzica Opiekuńczego oraz Dorosłego (Erskine, 1982). Istotne znaczenie dla używania określonych stanów Ja przez superwizora ma poziom zaawansowania osoby superwizowanej (Erskine, 1982; Clarkson, Leigh 1992). Jest to kryterium doboru jednego z czterech rodzajów kontraktu superwizorskiego (Chinnock, 2011; za: Frączek, 2016), w zależności od potrzeb na danym poziomie rozwoju zawodowego.

Czy zatem analiza transakcyjna w swojej metodzie superwizyjnej jest wolna od napięcia, które jest udziałem innych stylów superwizyjnych? Chciałoby się powiedzieć, że tak, ale to byłaby iluzja. Wydaje się jednak, że powtarzanie doświadczeń superwizyjnych, sprawia, że osoby superwizowane budują z superwizorem sojusz superwizorski oparty raczej na wzajemnym zaufaniu i dążeniu do rozwoju, niż na ocenianiu. Podczas wystąpienia przedstawiona zostanie charakterystyka sojuszu superwizorskiego w różnych rodzajach kontraktu według Keith Chinnock (2011, za: Frączek, 2016).

Bibliografia:

Clarkson, P., Leigh, E. (1992) Integrating Intuitive Functioning with Treatment Planning in Supervision.

Transactional Analysis Journal, 22, 4

Erskine, R.G. (1982) Supervision of Psychotherapy: Models for Professional Development. *Transactional Analysis Journal*, 12, 4

Frączek, A. (2016) Materiały konferencyjne, niepublikowane.

WARSZTAT 16.25 – 17.55 sala 132

TSTA

Nauczyciel i Superwizor Analizy Transakcyjnej w dziedzinie

PSYCHOTERAPII i PORADNICTWA

Alex Piotrowska

Wielka Brytania

Bądź przy mnie blisko - symbioza i indywidualizacja w życiu par. Warsztat dla par i singli. Jak tworzymy związek oparty na kontraktach?

Warsztat umożliwi zrozumienie jak wchodząc w związek świadomie i nieświadomie tworzy się kontrakty. Jak nastawienia kształtujące się w dzieciństwie i utrwalające się podczas okresu dorastania wpływają na związki. Zrozumienie tych kontraktów pozwala wykorzystać energię do tworzenia współpracy.

Dynamika partnerskiej wymiany i sposób kontaktu z partnerem mają wpływ na poziom satysfakcji w związku.

Warsztat jest dla wszystkich, którzy pracują w relacji z innymi, ponieważ poszukiwanie lub unikanie związku dotyczy każdego człowieka.

Uczestnicy będą mogli nauczyć się rozpoznawać dynamikę w życiu pary, pogłębić świadomość, a także nauczyć się technik w komunikacji, które prowadzą do bliskości i intymności.

W trakcie warsztatu uczestnicy będą mieli szansę poznać teorie, które będą mogli zastosować w życiu i w profesjonalnej praktyce:

- 3 powody, dla których wchodzi się w związek, jak one pomagają bądź przeszkadzają w życiu
- mechanizm dziecięcej symbiozy i osiem potrzeb relacyjnych w zakochaniu się,
- style przywiązania (Bowlby, 1988 za: Hobbes, 1996) i ich korelacja z pozycjami życiowymi (ibidem),
- proces porzucenia i osaczenia (Gilbert, Shmukler, 1996),
- teorie *imago* i uleczenia „ran z dzieciństwa” w rozmowie z partnerem oraz techniki poprawy komunikacji (Berne, 1966 i Hendrix, 2007).

Wykorzystane zostaną ćwiczenia oparte na technikach: kontraktowania, pytań opartych na wsparciu i lustrzanym odbiciu, metod pracy z ciałem i dystansu psychologicznego.

Bibliografia:

- Berne, E. (1966). *Principles of Group Treatment*. New York: Oxford University Press
- Gilbert, M., Shmukler, D. (1996). *Brief Therapy with Couples: An Integrative Approach*. Wiley
- Hobbes, R. (1996). Attachment Theory and Transactional Analysis. *ITAA News* 46, p. 37-40.
- Hendrix, H. (2007). *Getting the Love You Want: A Guide for Couples*. New York: Henry Holt
- Sternberg, R. J. (1986). A Triangular Theory of Love. *Psychological Review* 93, 2, p. 119-135

WARSZTAT 16.25 – 17.55 sala 133

Praktyk analizy transakcyjnej w dziedzinie

ORGANIZACJI

Agnieszka Woś – Szymanowska

Polska

Process Communication Model® - adaptacje osobowości w praktyce według Taibiego Kahlera

Process Communication Model® (PCM®) powstał w wyniku dalszych prac Taibiego Kahlera nad jego koncepcją pięciu driverów. Model zakłada, że istnieje sześć typów osobowości, które posiadają swoją charakterystykę. Są one powiązane z określonymi driverami, a także z mocnymi stronami, potrzebami, preferowaną percepcją, stylem komunikacji, stylem zarządzania oraz charakterystyczną sekwencją stresu zmierzającą do wypłaty skryptowej. Każdy z nas ma w sobie wszystkich sześć typów, jednak w różnym natężeniu. PCM® pozwala zidentyfikować, jaki mamy dostęp do każdego z typów oraz określić który jest naszą bazą (naszym podstawowym typem), a który fazą (obecnie doświadczanym typem). Rozpoznanie naszej indywidualnej struktury pozwala lepiej zrozumieć nasz sposób funkcjonowania oraz zbudować plan działania odpowiadający na nasze potrzeby, aby minimalizować ryzyko wejścia w charakterystyczną dla nas sekwencję stresu (Kahler, 2008).

Model przez lata był używany przez NASA jako element procesu szkolenia astronautów, a obecnie wykorzystywany jest w biznesie na rzecz rozwoju efektywnej komunikacji, skutecznego zarządzania, motywowania i ograniczania stresu – zarówno podczas szkoleń dla kadry managerskiej i zespołów, jak i w indywidualnej pracy coachingowej. W pracy rozwojowej pomaga w głębszym rozpoznaniu swoich potrzeb i określeniu obszarów do rozwoju.

Celem warsztatu jest przybliżenie uczestnikom podstawowych założeń Process Communication Model®. Uczestnicy będą mieli możliwość zidentyfikowania własnej bazy oraz zobaczenia, jaki wpływ ma ona na ich funkcjonowanie.

Bibliografia:

Kahler, T. (2008). *The Process Therapy Model*. Little Rock: Taibi Kahler Associates, Inc.

WARSZTAT 16.25 – 17.55 sala 134

Praktyk analizy transakcyjnej w dziedzinie

EDUKACJI

Małgorzata Adams-Tukiendorf,
Polska

Formy strukturalizacji czasu w pracy nauczyciela

Warsztat odnosi się do pojęcia strukturalizacji czasu (Berne, 1964) i pokazuje je w kontekście pracy nauczyciela/trenera. Uczestnicy warsztatu będą mieli możliwość doświadczyć wybranej formy strukturalizacji czasu w ramach scenki sytuacyjnej, a potem omówią wraz z prowadzącą poszczególne formy w kontekście własnej pracy zawodowej w dziedzinie edukacji.

Główne cele warsztatu to uświadomienie sobie własnych tendencji do strukturalizacji czasu w pracy z grupą uczącą się, rozpoznanie potencjalnych przestrzeni do zmiany oraz zastosowanie wiedzy na temat strukturalizacji czasu w praktyce (Hay, 2009; Steward i Joines, 2012).

Znajomość form strukturalizacji czasu pozwala nauczycielowi czy trenerowi na monitorowanie własnej pracy z grupą pod kątem zarządzania czasem i budowania relacji w grupie, z uwzględnieniem znaków rozpoznania (Berne, 1964; Steiner, 1971). Dzięki temu nauczyciel może dostosować proponowane przez siebie typy aktywności do potrzeb poszczególnych członków grupy oraz grupy jako całości oraz modyfikować sposoby spędzania czasu w klasie czy w sali szkoleniowej i poza nią i tym samym wpływać na rozwój grupy.

Bibliografia:

- Berne, E. (1964). *Games people play*. New York: Grove Press
Hay, J. (2009). *Transactional Analysis for trainers*. 2 ed. Hetford, UK: Sherwood Publishing
Steiner, C. (1974). The stroke economy. *Transactional Analysis Journal* 1, 3, p. 9-15
Steward, I., Joines, V. (2012). *TA Today*. 2 ed. Melton Mowbray, UK: Lifespace Publishing

WARSZTAT 16.25 – 17.55 sala 136

CTA - P

Certyfikowany Analityk Transakcyjny w dziedzinie

PSYCHOTERAPII

Izabella Bobrowska

Polska

Odsłanianie się terapeuty w podejściu relacyjnym – kiedy, jak i z kim można pójść tą drogą?

Badania dotyczące niespecyficznych czynników leczących w psychoterapii wskazują, że odsłanianie się terapeuty może być efektywnym elementem relacji terapeutycznej (Cooper, 2010), o ile jest stosowane z optymalną częstotliwością i we właściwy sposób.

Warsztat jest okazją do podjęcia tych zagadnień technicznych i związanych z nimi dylematów etycznych. Punktem wyjścia będzie refleksja nad wpisaną w to podejście postawą zaangażowania terapeuty: czym różni się otwartość na rozważania dotyczące odsłaniania się, także inicjowane przez pacjenta, od otwartości na odsłanianie się? Kiedy odsłanianie się może mieć charakter obronny?

Następnie omówione zostaną aspekty diagnozy oraz interwencji w kontekście odsłaniania się terapeuty, w ujęciu Raya Little (2011) na tle podejścia relacyjnego w analizie transakcyjnej.

1. Kwestie związane z pacjentem i relacją terapeutyczną, które terapeuta powinien wziąć pod uwagę podejmując decyzję o odsłonięciu się:

- funkcjonowanie i proces pacjenta - z perspektywy rozwoju *self* i dekonfuzji stanu ja Dziecko (Hargaden i Sills, 2001),
- natura relacji przeniesieniowo-przeciwprzeniesieniowej,
- etap relacji terapeutycznej.

2. Zagadnienia techniczne dotyczące odsłaniania się:

- punkt wyboru interwencji: napięcie między odsłanianiem się a pozostawianiem z projekcją pacjenta i pracowaniem z nią - w kontekście transakcji empatycznych (Hargaden i Sills, 2001),
- zachowanie technicznej neutralności przy odsłanianiu się.

Omówienie uzupełnione zostanie ćwiczeniami w oparciu o przykłady kliniczne.

Bibliografia:

Cooper M. (2010). *Efektywność psychoterapii i poradnictwa psychologicznego*. Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia PTP.

Hargaden, H., Sills, C. (2001). Deconfusion of the Child Ego State: A Relational Perspective. *Transactional Analysis Journal*. 31, 1

Little, R. (2011). Countertransference Self-Disclosure. In: H. Fowlie i C. Sills (Red.) *Relational Transactional Analysis. Principles in Practice*. Londyn, Karnac

WARSZTAT 16.25 – 17.55 sala 137

Praktyk analizy transakcyjnej w dziedzinie

ORGANIZACJI

Mariusz Sochocki

Polska

Analiza transakcyjna jako wsparcie w sprzedaży relacyjnej, konsultacyjnej

Trudnością trenerów pracujących z działami sprzedaży jest umiejętne i skuteczne przekazanie wiedzy z zakresu zasad komunikacji i budowania relacji. Pomocne w tym zakresie są koncepcje analizy transakcyjnej, które nadają strukturę i umożliwiają świadomy wgląd w proces komunikacji.

Dzięki przekazaniu wiedzy między innymi o stanach Ja, transakcjach i grach psychologicznych można pokazać handlowcom jak budować trwałe i efektywne relacje z klientami oraz prowadzić sprzedaż relacyjną i konsultacyjną. Stosując się do zasad zgodnych z koncepcjami AT handlowiec może samodzielnie analizować proces budowania relacji i świadomie go kształtować. Ujednolicenie nomenklatury i wprowadzenie jasnych reguł współpracy w zespole handlowców, opartych na kontraktowaniu, usprawnia komunikację wewnętrzną i pozwala skutecznie zarządzać zespołem sprzedażowym.

Omawiane zagadnienia:

- Zastosowanie kontraktu jako ochrony relacji handlowej (Steiner, 1974)
- Jak wyjść z przystosowania i zacząć sprzedawać (Stewart, Joines, 2016)?
- Po co krzyżować transakcje w sprzedaży (Berne, 1998)?
- Jak w systemach rabatowych i promocyjnych zapraszamy do gier (Berne, 1994)?

Bibliografia:

- Berne, E. (1998). *Dzień dobry ...i co dalej?* Poznań: Dom Wydawniczy REBIS
- Berne, E. (1987). *W co grają ludzie? Psychologia stosunków międzyludzkich*. Warszawa: PWN
- Steiner, C. (1974). *Scripts people live. Transactional Analysis of life scripts*. New York: Grove Press
- Stewart, I., Joines, V. (2016). *Analiza transakcyjna dzisiaj*. Poznań: Rebis

14.25 – 17.55 WYKŁADY sala 138

Moderator sesji wykładowej PTSTA – O Joanna Gosk

Praktyk Analizy Transakcyjnej w dziedzinie

PORADNICTWA

Peter Jusik

Polska

Formalne i nieformalne poradnictwo psychologiczne w edukacji

Wystąpienie teoretyczne oparte jest o teorię ról wg. Schmid'a (2008), która została zastosowana w celu rozróżnienia ról edukacyjnych i poradniczych z perspektywy analityka transakcyjnego wspierającego osoby uczące się.

Role edukacyjne rozpatrują wzrost i rozwój osób uczących się jako proces nabywania umiejętności i wiedzy opartych o zrozumienie. Role poradnicze podkreślają natomiast rozwój osobisty wynikający z doświadczeń relacyjnych oraz introspekcji. Ponadto, interwencje doradców psychologicznych mogą mieć charakter formalny lub nieformalny, związany z różnicami w kwestiach ról, kontraktu psychologicznego, poziomów pojemności i bezpieczeństwa emocjonalnego, a także poufności.

Referat ma charakter przeglądu i przedstawia kilka użytecznych modeli z zakresu analizy transakcyjnej w kontekście formalnych i nieformalnych interwencji. Odpowiednie studia przypadku zostaną zaprezentowane w celu ilustracji zastosowania teorii w środowisku edukacyjnym. Solidne poradnictwo psychologiczne w analizie transakcyjnej wymaga świadomości składników roli psychologicznej, a także umiejętności zauważenia różnic pomiędzy rolami. Proponowane podejście umożliwi planowanie skutecznych interwencji, na których opiera się wzrost i rozwój.

Bibliografia:

Barrow, G. (2011). Educator as Cultivator. *Transactional Analysis Journal*, 41, 4, p. 308-314.

Clarkson, P. (2014). *The therapeutic relationship*. London: Whurr

English, F. (1975). The Three-Cornered Contract. *Transactional Analysis Journal*, 5, p. 383-384.

Grant, J. (2013). Short-Term Counseling and Transactional Analysis. *Transactional Analysis Journal*, 43, 1, p. 58-67

Micholt, N. (1992). Psychological Distance and Group Interventions. *Transactional Analysis Journal*, 22, 4, p. 228-233.

Schmid, B. (2008). The Role Concept of Transactional Analysis and other Approaches to Personality, Encounter, and Cocreativity for All Professional Fields. *Transactional Analysis Journal*, 38, 1, p. 17-30.

16.25 – 17.55 WYKŁAD sala 138

(20 min)

Praktycy Analizy Transakcyjnej w dziedzinie

PSYCHOTERAPII

Marta Bartko i Piotr Przybylski

Polska

Dylematy początkujących psychoterapeutów

Celami niniejszego warsztatu są:

- Omówienie impasów i ich roli w początkach pracy psychoterapeuty.
- Analiza wpływu impasów na przyjęcie roli psychoterapeuty w nurcie analizy transakcyjnej.
- Przyjrzenie się superwizji jako sposobowi zwiększania rozumienia roli i postawy psychoterapeuty w relacji z klientem.

Procesowi stawania się i bycia psychoterapeutą towarzyszy wiele pytań i rozterek. Czasami te dylematy i pytania powodują u początkujących psychoterapeutów wchodzenie w impasy (Stewart, Jones 2016). Analitycy transakcyjni zwracają szczególną uwagę na koncepcje m.in. nierozpoznań, ekonomii znaków rozpoznania, modelu strukturalnego 2° czy koncepcje opisujące patologię strukturalną, które pozwalają na rozwiązanie tych dylematów i umożliwiają psychoterapeucie pracę nad samoświadomością (Frączek, Smelkowska, 2017; Cierpiątkowska, Nowicka-Gawęcka, 2005).

Podczas wystąpienia prelegenci przyjrzą się dylematom i podejmą próbę odpowiedzi na pytania jakie towarzyszą początkującym psychoterapeutom stawiającym pierwsze kroki w karierze zawodowej oraz poddadzą je refleksji z perspektywy koncepcji autonomii oraz Modelu 3P (*ang. The Three P's Model; Permission, Protection, Potency*). Celem prezentacji jest również ukazanie, że refleksja nad impasami może być krokiem ku osiągnięciu autonomii rozumianej jako przejaw odzyskania dostępu do trzech kompetencji tj. świadomości, spontaniczności oraz intymności (Frączek, Smelkowska, 2017).

Bibliografia:

- Cierpiątkowska, L., Nowicka-Gawęcka, H. (2005). Wybrane zagadnienia Analizy Transakcyjnej. W: *Gestalt*. Kraków: Impuls, 5-28, 1/2005 (62).
- Stewart, I., Jones, V. (2016). *Analiza transakcyjna dzisiaj*. Poznań: Dom Wydawniczy REBIS.
- Frączek, A., Smelkowska, A. (2017). *Szkoła Psychoterapii w nurcie Analizy Transakcyjnej*. Poznań. Materiały niepublikowane.

16.25 – 17.55 WYKŁAD sala 138

(20 min)

Praktyk Analizy Transakcyjnej w dziedzinie

PSYCHOTERAPII

Nadia Bryl

Polska

Problem objadania się i otyłości w rozumieniu analizy transakcyjnej

Jednym z osiowych punktów zainteresowania zachodniej kultury jest ludzkie ciało, a zwłaszcza jego idealny kształt i obraz. Intensywnie wzrasta liczba programów i działań promujących zdrowy tryb życia i odżywiania. Równocześnie skala nadwagi i otyłości oraz związanych z nimi problemów medycznych, ekonomicznych i społecznych w krajach wysokorozwiniętych osiągnęła już rozmiary epidemii. Przyczyn otyłości należy szukać zarówno wśród czynników medycznych, jak i głęboko zakorzenionych problemów psychologicznych. Dlatego ważne, by zarówno psychoterapeuci, jak i lekarze oraz dietetycy posiadali niezbędną wiedzę do prawidłowego rozumienia mechanizmów psychologicznych leżących u podstaw nadmiernego jedzenia (Leach, 2006).

Celem wystąpienia jest przedstawienie psychologicznych aspektów objadania się i otyłości w ujęciu teorii analizy transakcyjnej. Leczenie otyłości wymaga interdyscyplinarnego podejścia specjalistów z zakresu psychoterapii, medycyny i dietetyki, dla których analiza transakcyjna może stać się wspólnym językiem.

Zrozumienie mechanizmów zachowań żywieniowych oraz roli wyborów i odpowiedzialności pacjenta w procesie leczenia jest kluczem w efektywnej terapii. Znajomość znaczeń nadawanych przez pacjenta jedzeniu, często nierozpoznanych, stanowi ważne źródło informacji diagnostycznych, istotnych z punktu widzenia doboru odpowiednich interwencji medycznych i psychoterapeutycznych. Eric Berne (1998) opisał koncepcję głodów psychologicznych, które zostaną przedstawione w kontekście objadania się jako formy zaspokajania różnorodnych potrzeb psychologicznych. Otyłość wg koncepcji analizy transakcyjnej jest efektem decyzji podjętych we wczesnym etapie życia, które miały na celu poradzenie sobie z traumą i ochronę przed dalszymi zranieniami. Pomoc pacjentowi w zrozumieniu tych mechanizmów i zależności umożliwia świadome podjęcie redecyzji i rozwój w kierunku autonomii (por. Stewart, Joines, 2016).

Bibliografia:

Berne, E. (1998). *Dzień dobry ...i co dalej?* Poznań: Dom Wydawniczy REBIS

Stewart, I., Joines, V. (2016). *Analiza transakcyjna dzisiaj*. Poznań: Rebis

Leach, K. (2006). *The Overweight Patient: A Psychological Approach to Understanding and Working with Obesity*.

16.25 – 17.55 WYKŁAD sala 138

(20 min)

Praktyk Analizy Transakcyjnej w dziedzinie

PSYCHOTERAPII

Jaśmina Sola

Polska

Seksualność w kontekście Analizy Transakcyjnej

Doświadczenie własnej seksualności zmienia się na różnych etapach życia. W przypadku problemów związanych z jej przejawami połączenie wiedzy seksuologicznej i metod pracy w analizie transakcyjnej może sprzyjać pełniejszemu doświadczeniu siebie jako osoby seksualnej. Podstawą do podjęcia interwencji w tym kierunku jest diagnoza umiejscowienia problemu w kontekście ogólnego psychospołecznego funkcjonowania osoby.

Bardzo użytecznym narzędziem analizy transakcyjnej jest praca na „6 krzesłach” (por. Goulding, 1976; Frączek, Smelkowska, 2018). Narzędzie to pozwala na analizę zgłaszanego problemu z różnych perspektyw, co pomaga zrozumieć przyczyny ograniczeń pojawiających się również w życiu seksualnym. Te ograniczenia pochodzą z różnych stanów Ja.

Funkcjonowanie klientów z zakazem „nie bądź blisko” wiąże z tym, że nie są zdolni w pełni doświadczać kontaktów seksualnych. Ten zakaz jest ściśle związany z autonomią, a dokładniej ze zdolnością do bycia w intymności (Berne, 1973).

Zaburzenia związane z funkcjonowaniem w sferze seksualności będą miały charakterystyczny przebieg w konkretnych typach zaburzeń osobowości (Lowen, 2007).

Celem wykładu jest przybliżenie słuchaczowi specyfiki pracy z klientem zgłaszającym problem z obszaru seksualności oraz możliwy sposób pracy nad tego rodzaju trudnościami.

Bibliografia:

Berne E. (1973) *Sex in human loving*. Harmondsworth: Penguin Books

Goulding, R., Goulding, M. (1976). Injunctions, Decisions, and Redecisions. *Transactional Analysis Journal* 6, 1

Lowen A. (2007) *Miłość, sex i serce*. Warszawa: Jacek Santorski & Co.

Frączek A. Smelkowska A. (2018). *Szkoła Redecyzji – podstawy filozoficzne i teoretyczne*. Szkoła Analizy Transakcyjnej: materiał niepublikowany.

NIEDZIELA 23.09.18

WYKŁAD 9.00 – 09.50 sala 120

TSTA - O

Nauczyciel i Superwizor Analizy Transakcyjnej w dziedzinie

ORGANIZACJI

Sari Van Poejle

Holandia

Wiele płaszczyzn poradnictwa podstawowego i uzupełniającego

Podczas wystąpienia przedstawionych zostanie wiele płaszczyzn poradnictw, z definicjami poradnictwo podstawowego i uzupełniającego według Podręcznika Szkolenia i Egzaminowania EATA. Zaprezentowane będą przykłady różnych zawodów i ram, w których może być stosowane poradnictwo uzupełniające, jako dostarczające „miejsca, gdzie można o tym porozmawiać” (Landaiche, 2013, McLeod, 2011; Monin, 2013).

Objaśnione zostanie jak praktycy w zakresie poradnictwa skupiają swoją pracę na tu i teraz, pracując ze stanem ja Dorosły i poprzez niego, wywierając wpływ zarówno na Dziecko jak i Rodzica aby promować zdrowie (Monin, 2018). Pracowanie w tu i teraz i towarzyszenie klientom na ścieżce ku autonomii często dotyczy procesu adaptacji i akceptacji, pracowania nad napięciem pomiędzy wpływem przeszłości i nadzieją na przyszłość. Ta dynamika zmiany połączona zostanie z procesem żałoby.

Bibliografia:

Landaiche, M. (2013). Working Within Limits. *Transactional analysis Journal*, 43, 1, p. 15

McLeod, J., McLeod, J., (2011) : *Counselling skills, a Practical Guide for Counsellors and Helping Professionals (2nd edition)*. Maidenhead, UK : Open University Press

Monin, S. (2013). The Many Facets of Counseling. *The Script*, August 2013

Monin, S. (2018). Cure or Well-Being? A Counselling Perspective. *The Script*, May 2018

WYKŁAD 09.55 – 10.35 sala 120

Prof. Dr hab.

Superwizor i Nauczyciel w dziedzinie

PSYCHOTERAPII

Lidia Cierpiałkowska

Polska

Po co terapeutom, coachom, mentorom i innym pomagającym psychoterapia?

Pełnienie roli zawodowej terapeuty, coacha, mentora wymaga wielu różnych kompetencji umysłowych, emocjonalno-motywacyjnych i wykonawczych. Kompetencje zawodowe pomagających są: po pierwsze, konieczne do trafnego i rzetelnego diagnozowania problemu osoby zgłaszającej się po pomoc; po drugie, do dokonywania adekwatnego wyboru, na podstawie diagnozy opisowej i wyjaśniającej oraz ustalonych z klientem celów pomocy, konkretnej procedury, strategii czy interwencji pomocowej; po trzecie, umiejętnego ich zastosowania i w końcu oceny ich skuteczności. Kompetencje terapeutów i osób pomagających innym w rozwiązaniu problemów natury psychicznej i/lub behawioralnej zazwyczaj dzieli się na podstawowe i szczegółowe (Tryon, 2010).

Eric Berne (1961, 1986) wyróżnił cztery paralelne poziomy diagnozowania stanów Ja pacjenta oraz oddziaływań terapeutycznych, na które składają konkretne procedury, strategie i interwencje terapeutyczne. Obok poziomu behawioralnego, społecznego i historycznego wyodrębnił też poziom fenomenologiczny. Z perspektywy tematu wystąpienia, szczególnie istotne wydaje się współczesne poszerzenie rozumienia poziomu fenomenologicznego, który dotyczy zbierania informacji o pacjencie i uruchamiania określonych interwencji terapeutycznych.

Transakcjoniści uzupełniają go o analizę przeniesienia osoby zgłaszającej się po pomoc, jak i przeciwprzeniesienia aktywującego się po stronie terapeuty. W analizie transakcyjnej, podobnie jak w innych szkołach psychoterapii, przyjmuje się, że analiza i rozumienie pozytywnego i negatywnego przeniesienia klienta oraz własnego u terapeuty przeciwprzeniesienia wymaga szczególnych kompetencji, ponieważ obu sytuacjom – interpersonalnej i intrapsychicznej – towarzyszy aktywowanie się różnych stanów Ja u terapeuty, na poziomie strukturalnym i funkcjonalnym.

Celem wystąpienia jest przedstawienie następujących problemów: 1) konsekwencji świadomych i nieświadomych (zaprzeczonych przez pomagających) stanów mentalno-emocjonalnych związanych z aktywowaniem się różnych stanów Ja u pomagającego; 2) gier transakcyjnych i obron jakie stosują pomagający dla utrzymywania uczuć pasożytniczych w kontekście pseudo-Dorośli interpretacji lub konfrontacji przeniesienia klienta; 3) wskazaniu na te umiejętności pomagających, które poszerzają zdolności do metalizowania umysłu pacjenta, własnego i relacji terapeutycznej, czyli opisanie tego, co staje się bardziej dostępne i może być rozwijane pod wpływem psychoterapii.

Literatura:

Berne, E. (1986). *W co grają ludzie?* Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe

Berne, E. (1961). *Transactional Analysis in psychotherapy*. New York: Grove Press.

Tryon, W. W. (2010). Competencies in adult clinical psychology. W: J. C. Thomas, M. Hersen (red.), *Handbook of clinical psychology competencies* (s. 1-42). Springer Science & Business Media.

WYKŁAD 10.55 – 11.45 sala 120

TSTA - P

Nauczyciel i Superwizor Analizy Transakcyjnej w dziedzinie

PSYCHOTERAPII

Dominique Dye

Francja

Historyczne próby połączenia modelu strukturalnego i funkcjonalnego stanów Ja

Dla Jose Grégoire (2003) logicznym jest powiązanie struktury i funkcji tak jak chodzenia ze szkieletem i jak ruchu z kołem.

W pracach Erica Berne'a (1961) nie znajduje się zastosowania modelu funkcjonalnego w znaczeniu nazewnictwa całości zachowań ludzkich. Przeciwnie, używa on terminów opisowych, aby opisać cechy stanów Ja. Nie chciał mieszać dwóch modeli. Początkowo je łączył w swoich pierwszych dziełach, aby je ostatecznie separować.

W trakcie wykładu zostanie przedstawiony z perspektywy historycznej ewolucji myślenia w analizie transakcyjnej sposób ujmowania struktury i funkcji. U jednych autorów proces separacyjny pomiędzy funkcją a strukturą był bardzo intensywny, podczas gdy inni proponowali podejście łączące oba modele (Kahler, 1978; Hine, 1997).

Zastanowimy się również w szerszym zakresie nad połączeniem pomiędzy modelem strukturalnym i funkcjonalnym, jak również nad sposobami badania tego dynamicznego procesu (Grégoire, 2003).

Bibliografia:

Berne, E. (1961). *Transactional analysis in psychotherapy: a systematic individual and social psychiatry*. New York: Grove Press

Grégoire, J. (2003). About the link between ego states models. *EATA Newsletter*, 77, 2003; *AAT*

Hine, J. (1997). Mind structure and ego states. *Transactional Analysis Journal*, 27,4

Kahler, T. (1978). *Transactional Analysis Revisited*. Little Rock: Human development Publications

WYKŁAD 11.50 – 12.40 sala 120

TSTA - C

Nauczyciel i Superwizor Analizy Transakcyjnej w dziedzinie

PORADNICTWA

Sylvie Monin

Szwajcaria

Wiele płaszczyzn poradnictwa podstawowego i uzupełniającego

Podczas wystąpienia przedstawionych zostanie wiele płaszczyzn poradnictw, z definicjami poradnictwo podstawowego i uzupełniającego według Podręcznika Szkolenia i Egzaminowania EATA. Zaprezentowane będą przykłady różnych zawodów i ram, w których może być stosowane poradnictwo uzupełniające, jako dostarczające „miejsca, gdzie można o tym porozmawiać” (Landaiche, 2013, McLeod, 2011; Monin, 2013).

Objaśnione zostanie jak praktycy w zakresie poradnictwa skupiają swoją pracę na tu i teraz, pracując ze stanem ja Dorosły i poprzez niego, wywierając wpływ zarówno na Dziecko jak i Rodzica aby promować zdrowie (Monin, 2018). Pracowanie w tu i teraz i towarzyszenie klientom na ścieżce ku autonomii często dotyczy procesu adaptacji i akceptacji, pracowania nad napięciem pomiędzy wpływem przeszłości i nadzieją na przyszłość. Ta dynamika zmiany połączona zostanie z procesem żałoby.

Bibliografia:

Landaiche, M. (2013). Working Within Limits. *Transactional analysis Journal*, 43, 1, p. 15

McLeod, J., McLeod, J., (2011) : *Counselling skills, a Practical Guide for Counsellors and Helping Professionals (2nd edition)*. Maidenhead, UK : Open University Press

Monin, S. (2013). The Many Facets of Counseling. *The Script*, August 2013

Monin, S. (2018). Cure or Well-Being? A Counselling Perspective. *The Script*, May 2018

WARSZTAT 13.50 – 17.05 sala 132

TSTA - O

Nauczyciel i Superwizor Analizy Transakcyjnej w dziedzinie

ORGANIZACJI

Lynda Tongue

Wielka Brytania

Budda zapewne powiedział, że szczęście nie jest celem, ale drogą. Dla mnie: autonomia nie jest celem, jest drogą i to taką, o której muszę sobie czasem świadomie przypominać, żeby nią kroczyć. Nie wiem, co Budda uczyniłby z teorii nauczania, ale wiem, że AT to psychologia pozytywna, która ma praktyczne zastosowanie.

Podczas tego warsztatu, będziemy eksplorować sposoby poszerzania Dorosłego, rozpoznając, że jesteśmy zdolni do przesuwania się wzdłuż spirali uczenia się w ciągłej podróży do wglądu i zrozumienia, prowadzącej do wyborów opartych na wiedzy, zarazem zdając sobie sprawę, że czasem ta ścieżka nie jest łatwa, ale są na niej postoje, wodopoje i przewodnicy.

Bibliografia:

Berne, Eric (1961) *Transactional Analysis in Psychotherapy* New York: Grove Press

English, Fanita (1988) Whither Scripts *Transactional Analysis Journal* 18:4 294-303

Tudor, Keith (2003) The neopsyche: The Integrating Adult ego state in C Sills & H Hargaden (eds) *Ego States*. London: Worth Publishing 201-231

WARSZTAT 13.50 – 17.05 sala 134

TSTA - O

Nauczyciel i Superwizor Analizy Transakcyjnej w dziedzinie

ORGANIZACJI

Sari Van Poejle

Holandia

Znaleźć swój cel: tworzenie pracy jakiej chcesz

Celem warsztatu jest opracowanie przejrzystego planu działania aby stworzyć taką pracę, jaką chcesz mieć.

Zakładane korzyści dla uczestników - kończąc warsztat:

- będą rozumieć 4 narzędzia do stworzenia swojego przyszłego biznesu
- będą mieć wizję własnego celu, przyciągania uwagi (*pitch*), pozycjonowania i produktów
- będą mieli jasność jaki ma być ich następny krok i co jest konieczne by go zrobić.

Warsztat jest stosowny zarówno dla rozwoju osobistego, jak i profesjonalnego.

Osiągnięcie sukcesu w pracy wymaga 4 specjalnych umiejętności:

1. Musisz rozumieć swój cel – dlaczego robisz to, co robisz.
2. Musisz rozumieć jak się pozycjonujesz – jakich klientów chcesz obsługiwać, z jakimi partnerami chcesz współpracować.
3. Musisz stworzyć ekosystem dla swojego produktu – modułowy łańcuch innowacyjnych produktów, który pomoże ci wyjść poza modele skoncentrowane na czasie i usłudze (*time/service models*).
4. Musisz stworzyć sposób na przyciąganie uwagi (*pitch*) – zaangażować się w komunikację na temat problemów, jakie rozwiążesz dla swoich klientów.

Te 4 umiejętności wyróżnią Cię i pomogą Ci stworzyć pracę, na jaką zasługujesz.

Warsztat jest oparty na doświadczeniu, ujęty w ramy nauczania koncepcyjnego oraz dyskusji plenarnych. Uczestnicy mogą przyjść zarówno ze względu na rozwój osobisty, jak i profesjonalny – jako liderzy, trenerzy, edukatorzy i psychoterapeuci.

WARSZTAT 13.50 – 17.05 sala 136

TSTA - P

Nauczyciel i Superwizor Analizy Transakcyjnej w dziedzinie

PSYCHOTERAPII

Dominique Dye

Francja

Lektura snów z wykorzystaniem AT

Sen jest rodzajem otwartych drzwi do nieświadomego. Alain Crespelle (1993, 1999) mawiał, że we śnie możemy przeczytać cały skrypt, a jednocześnie znaleźć klucze żeby z niego wyjść.

Analiza transakcyjna, a także psychoanaliza, podejście psychodynamiczne, teorie gestaltowskie i teorie oparte na archetypach stanowią zasoby do zrozumienia nieświadomych elementów snu.

„Czytelnik” snu jest zarazem naiwnym dzieckiem, detektywem, graczem w „słówka”, historykiem, badaczem, artystą, eksperymentatorem...

Sen symboliczny można odczytywać na wielu poziomach: skryptu, elementu skryptu takiego jak impas, na poziomie transgeneracyjnym, poziomie nieświadomości zbiorowej itp. Podczas warsztatu uczestnicy będą mogli poznać różne sposoby czytania snu, w szczególności posiłkując się teoriami AT oraz eksperymentując z technikami odkodowywania snu (Bowater, 2003; Ghiringhelli, 2005).

Aby uczestniczyć w warsztacie należy przyjść z własnymi snami.

Bibliografia:

Bowater, M. (2003). Windows on your inner self-dreamwork with transactional analysis. *Transactional Analysis Journal*, 33, 1

Crespelle A. (1993 - 1999). Dreams: Logos and the myth. In: *Grandir avec le client*. CD course of lectures in french language

Ghiringhelli, H. (2005). Le rêve: miroir de l'inconscient. *Actualités en Analyse Transactionnelle*, 115

WARSZTAT 13.50 – 17.05 sala 137

TSTA - C

Nauczyciel i Superwizor Analizy Transakcyjnej w dziedzinie

PORADNICTWA

Sylvie Monin

Szwajcaria

Praca z zasobami klientów: kluczowa kompetencja praktyka z obszaru poradnictwa

W ramach tego warsztatu będziemy eksplorować różnorodne zasoby, na których można budować swoje życie: bazując na artykule Liselotte Fassbind Kech *Poradnictwo jako poszukiwanie skarbów* (2013): zasoby z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości.

Czerpiąc z Erica Berne'a (1972), Fanity English (w: Barnes, 1977) i Williama F. Cornell'a (1988) będziemy reflektować nad tym, że skrypt, początkowo spostrzegany przez pryzmat patologii i ograniczeń, jest także źródłem witalności i kreatywności.

Będziemy się przyglądać procesowi zmiany i ewolucji – napięciu pomiędzy naciskiem przeszłości, a nadzieją na przyszłość – w którym osoba mobilizuje swoje zasoby aby pójść naprzód i uzyskać więcej autonomii, którą porównamy do definicji zdrowia z Karty Ottawskiej. Połączymy także dynamikę zmiany z procesem żałoby. W oparciu o dane teoretyczne, grupową dyskusję plenarną i refleksję w małych grupach będziemy rozważać jak można wychodzić z negatywnej i hamującej spirali w kierunku konstruktywnej. Zakończymy warsztat kierowaną fantazją.

Bibliografia:

- Berne, E. (1972). *What Do You Say After You Say Hello? The Psychology of Human Destiny*. New York: Bantam Books
- Cornell, W.F. (1988). Life Script Theory: A Critical Review from a Developmental Perspective. *Transactional Analysis Journal*, 18, 4
- Barnes, G. (1977). *Transactional Analysis After Berne: Teaching and Practices of Three TA Schools*. New York: Harper's College Press
- Fassbind-Kech, L. (2013). Counseling as a Treasure Hunt. *Transactional Analysis Journal*, 43, 1
- Newton, T. *Developing Creativity*. <http://www.taresources.co.uk/page6a.html>

WARSZTAT 13.50 – 17.05 sala 138

TSTA - P

Nauczyciel i Superwizor Analizy Transakcyjnej w dziedzinie

PSYCHOTERAPII

Yves Verdier

Francja

Pragnienie źródłem nadziei. Wygrywający scenariusz i sukces w analizie transakcyjnej

Kiedy ktoś jest w bolesnej części swojego scenariusza, traci motywację wskutek trudności. Często zмага się z zakazem „niech ci się nie uda” opisanym przez Mary i Roberta Gouldingów (1976). Zakaz ten może przybrać wiele form, jak twierdzi Gysa Jaoui (1985). Opisała ona etapy leczenia tego przekazu („Etapy osiągnięcia sukcesu”), aby dać sobie przyzwolenie na odniesienie sukcesu. Pierwszy etap osiągania sukcesu Jaoui (1985) nazywa projektem. Ten projekt jest w relacji z autentycznymi pragnieniami danej osoby.

Pragnienia, usytuowane w stanie Ja Dziecko, są poza świadomością osoby (Ja Dorosły), a ich nierozpoznanie jest przyczyną utraty energii i nadziei. Owe głębokie pragnienie, nazywane przez Berne’a (1972) «l’Elan vital» lub „autonomicznymi aspiracjami” i umieszczone w samym centrum pracy terapeutycznej, jest podstawą do wsparcia klienta w odnalezieniu nadziei.

Podczas warsztatu refleksji zostanie poddana kwestia umieszczenia pragnienia „autonomicznych aspiracji według Berne’a” w centrum pracy terapeutycznej, po to by „uleczyć scenariusz” i rozwijać „autonomię”.

Literatura:

Berne, E. (1972). *What do You say after you say Hello*. New York: Grove Press

Goulding R., L., Goulding, M. (1976). Inhibitory messages decisions and redecisions. *Transactional Analysis Journal*, 1

Jaoui, G. (1985). Des étapes pour réussir. *Actualités en Analyse Transactionnelle*, 35, p. 139 - 142